ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามการรับรู้ของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

พรนภา รัตนพันธ์[*], ชลธิชา ยังวารี[*], ชุติมา พลาหาญ[*], พันธาคุณ ขันศรี[*], ศศิธร ปัททุม[*], สมิตานัน ภูษา[*], สวรส นามวงษา[*], ณรงค์กร ชัยวงศ์[a]**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาแบบหาความสัมพันธ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการเรียนของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ 2) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามการรับรู้ของนักศึกษาและ 3) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามการรับรู้ของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-4 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 125 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย แบบสอบถามการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการเรียน และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามการรับรู้ของนักศึกษา ได้ค่าความเที่ยงของเครื่องมือ เท่ากับ 0.95 และ 0.94 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างมีระดับการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก (Mean=4.05, SD=0.50) และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามการรับรู้อยู่ในระดับมาก (Mean=3.56, SD=0.62) และ 2) การใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามการรับรู้ของนักศึกษาอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ($r=0.56$, $p<0.001$)

ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการเรียนมีบทบาทสำคัญ ต่อการส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ดังนั้น สถาบันการศึกษาควรสนับสนุน และส่งเสริมการใช้ อย่างมีวิจารณญาณและจริยธรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนรู้และศักยภาพของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น

คำสำคัญ: ปัญญาประดิษฐ์; ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน; นักศึกษาพยาบาล; การเรียนรู้ดิจิทัล

[*] นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
[**] ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
[a] Corresponding author: ณรงค์กร ชัยวงศ์ Email: narongkorn.cha@bru.ac.th
รับบทความ: 11 มิ.ย. 69; รับบทความแก้ไข: 25 มิ.ย. 69; ตอบรับตีพิมพ์: 26 มิ.ย. 69; ตีพิมพ์ออนไลน์: 8 ก.ย. 69

Relationships Between Artificial Intelligence Use in Learning and Self-Perceived Academic Achievement among Nursing Students at Buriram Rajabhat University

Phornnapha Rattanaphan[*], Chonthicha Yungwaree[*], Chutima Phalahan[*], Pantakun Kansri[*], Sasithorn Pattum[*], Samitanan Phusa[*], Saovorose Namvongsa[*], Narongkorn Chaiwong[a]**

Abstract

This descriptive correlational study aimed to: 1) examine the level of artificial intelligence (AI) use in learning among nursing students at Buriram Rajabhat University; 2) investigate students' self-perceived academic achievement; and 3) determine the relationship between AI use in learning and self-perceived academic achievement. The sample consisted of 125 first- to third-year nursing students enrolled in the 2025 academic year, selected through stratified random sampling. The research instruments included an Artificial Intelligence Use in Learning Questionnaire and a Self-Perceived Academic Achievement Scale. The reliability coefficients of the instruments were 0.95 and 0.94, respectively. Data were analyzed using descriptive statistics, including means and standard deviations, as well as Pearson's product–moment correlation coefficient at a significance level of 0.05.

The findings revealed that the overall level of AI use in learning among the participants was high (Mean=4.05, SD=0.50). Likewise, the level of self-perceived academic achievement was also high (Mean=3.56, SD=0.62). Furthermore, AI use in learning was positively and significantly correlated with self-perceived academic achievement at a high level ($r=0.56$, $p<0.001$).

The findings suggest that AI plays an important role in enhancing students' academic achievement. Educational institutions should therefore encourage and support the responsible, critical, and ethical use of AI to improve learning effectiveness and maximize students' academic potential in the digital era.

Keywords: Artificial intelligence; Academic achievement; Nursing students; Digital learning

---

[*] Bachelor of Nursing Science Student, Faculty of Nursing, Buriram Rajabhat University

[**] Assistant Professor, Faculty of Nursing, Buriram Rajabhat University, Buriram

[a] Corresponding author: Narongkorn Chaiwong Email: narongkorn.cha@bru.ac.th

Received: Jun. 11, 26; Revised: Jun. 25, 26; Accepted: Jun. 26, 26; Published Online: Sep. 8, 26

บทนำ

ในยุคศตวรรษที่ 21 เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) ได้กลายเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญที่เปลี่ยนโฉมหน้าสังคมโลกในทุกมิติทั้งด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมสาธารณสุข โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการศึกษาปัญญาประดิษฐ์ หมายถึง ระบบคอมพิวเตอร์ที่ได้รับการออกแบบ ให้สามารถเรียนรู้และประมวลผลข้อมูลได้ โดยอัตโนมัติมีความสามารถในการวิเคราะห์สังเคราะห์และตัดสินใจได้อย่างชาญฉลาด ใกล้เคียงกับความสามารถของมนุษย์ด้วยคุณสมบัติดังกล่าวปัญญาประดิษฐ์ จึงมีศักยภาพในการสร้างการเปลี่ยนแปลงในหลากหลายมิติ[1] ในระดับนโยบายของประเทศไทย รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาปัญญาประดิษฐ์อย่างจริงจังโดยในปี พ.ศ. 2565 คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการด้านปัญญาประดิษฐ์แห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (พ.ศ. 2565-2570) ผ่าน 5 ยุทธศาสตร์ 15 แผนงานโดยตั้งเป้าผลิตบุคลากรด้านปัญญาประดิษฐ์ จำนวน 30,000 คน และพัฒนาทักษะการใช้ปัญญาประดิษฐ์ให้ประชาชนทั่วไปอย่างน้อย 10 ล้านคน ภายในปี 2570 ยิ่งไปกว่านั้น ภายหลังการประกาศแผนดังกล่าว ดัชนีความพร้อมด้านปัญญาประดิษฐ์ของไทย ปรับตัวขึ้นจากอันดับที่ 59 เป็นอันดับที่ 31 ของโลก[2] ในมิติของการอุดมศึกษา กระทรวง อว. ได้ประกาศนโยบาย "อว. for AI" ใน 3 แผนงานหลัก ได้แก่ 1) AI for Education เพื่อส่งเสริมการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการเรียนการสอน 2) AI Workforce Development เพื่อพัฒนาบุคลากรด้านปัญญาประดิษฐ์ และ 3) AI Innovation เพื่อสนับสนุนนวัตกรรมปัญญาประดิษฐ์สู่ตลาด[3] ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงเจตนารมณ์อย่างชัดเจนของภาครัฐในการบูรณาการปัญญาประดิษฐ์เข้ากับกระบวนการเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษา นอกจากนี้ กระทรวง อว.ยังร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการและบริษัท Microsoft ในโครงการ THAI Academy-AI in Education เพื่อพัฒนาทักษะปัญญาประดิษฐ์ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงอุดมศึกษา[4]

จากการศึกษาพฤติกรรมการใช้ปัญญาประดิษฐ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ ศรีสะเกษ พบว่า นักศึกษาที่เคยใช้ปัญญาประดิษฐ์มีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 97.7 และมีการใช้งานในความถี่ 2-3 ครั้งต่อสัปดาห์คิดเป็นร้อยละ 72.1 โดยใช้เครื่องมือ เช่น ChatGPT, Gemini, Bing, Copilot และ DeepSeek เพื่อวัตถุประสงค์หลักในการค้นคว้าข้อมูล ทำรายงาน เขียนสรุปเนื้อหา และแปลภาษา โดยปัจจัยการรับรู้ประโยชน์ในการใช้งาน ความง่ายในการใช้งาน ความสามารถของปัญญาประดิษฐ์และปัจจัยทางสังคมส่งผลต่อการเลือกใช้ปัญญาประดิษฐ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก (Mean=4.12, SD=0.36) ซึ่งชี้ให้เห็นว่าปัญญาประดิษฐ์ได้กลายเป็น ส่วนหนึ่งของชีวิตการเรียนรู้ของนักศึกษายุคใหม่อย่างแท้จริง [5] ในด้านความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน งานวิจัยของ นิพันธ์ ประวัติเจริญวิทย์ และคณะ [6] พบว่านักศึกษาที่ใช้ ChatGPT ร่วมกับการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่ากลุ่มที่เรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรประภา นาควัชระ และคณะ[7] ที่พบว่า โดยเฉลี่ยแล้วการใช้ ChatGPT ช่วยให้นักศึกษาทำคะแนนได้ดีขึ้นและใช้เวลาน้อยลง อย่างไรก็ดี งานวิจัยดังกล่าว ยังพบว่านักศึกษาที่มีทักษะพื้นฐานสูงอาจมีผลการเรียนลดลงได้หากพึ่งพาปัญญาประดิษฐ์มากเกินไป ซึ่งชี้ให้เห็นถึงความซับซ้อนของความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ปัญญาประดิษฐ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า มีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ปัญญาประดิษฐ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในหลากหลายบริบท ทั้งในกลุ่มนักศึกษาสาขาคณิตศาสตร์ วิทยาการคอมพิวเตอร์ เศรษฐศาสตร์ และสังคมศาสตร์ รวมถึงในระดับบัณฑิตศึกษา อย่างไรก็ตาม ยังไม่พบการศึกษาที่เจาะจงในกลุ่มนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ระดับอุดมศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งมีบริบทที่แตกต่างจากมหาวิทยาลัยวิจัยหรือมหาวิทยาลัยเอกชน ทั้งในด้านลักษณะผู้เรียน สภาพแวดล้อมการเรียน

การสอน และการเข้าถึงเทคโนโลยี ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามการรับรู้ของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่สะท้อนบริบทจริงของนักศึกษาพยาบาลในกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ และนำผลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนส่งเสริมการใช้ปัญญาประดิษฐ์อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม รวมถึงเป็นข้อมูลสนับสนุนการกำหนดนโยบายด้านเทคโนโลยีการศึกษาของคณะพยาบาลศาสตร์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

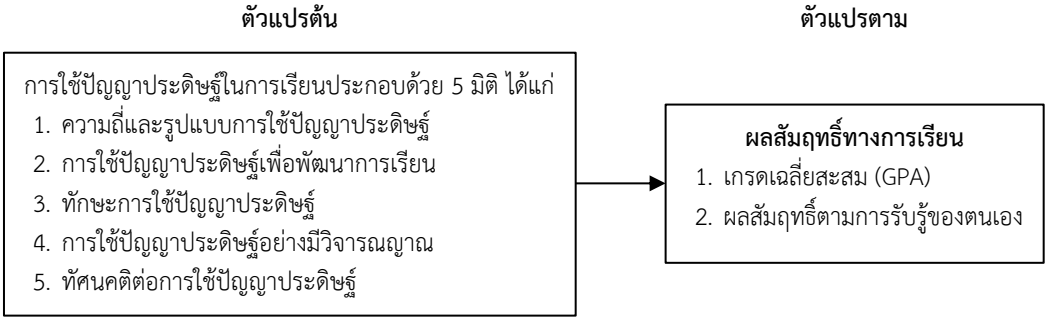
1. เพื่อศึกษาระดับการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการเรียนของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามการรับรู้ของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามการรับรู้ของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สมมติฐานการวิจัย

การใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามการรับรู้ของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ ทฤษฎีการยอมรับเทคโนโลยี (Technology Acceptance Model: TAM) ของ Davis[8] เป็นรากฐาน โดยทฤษฎีนี้อธิบายว่า การที่บุคคลจะใช้เทคโนโลยีใดๆ อย่างต่อเนื่องนั้น ขึ้นอยู่กับ 2 การรับรู้หลัก คือ การรับรู้ถึงประโยชน์ (Perceived Usefulness) และการรับรู้ถึงความง่ายในการใช้งาน (Perceived ease of use) ซึ่งทั้งสองส่งผลต่อทัศนคติ ความตั้งใจพฤติกรรม และพฤติกรรมการใช้จริงตามลำดับ ในบริบทของการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้เชื่อมโยงองค์ประกอบของทฤษฎี TAM เข้ากับตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วย ตัวแปรต้น คือ การใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการเรียน สะท้อนถึง พฤติกรรมการใช้จริงตามทฤษฎี TAM ประกอบด้วย 5 มิติ ได้แก่ 1) ความถี่และรูปแบบการใช้ปัญญาประดิษฐ์ 2) การใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อพัฒนาการเรียน 3) ทักษะการใช้ปัญญาประดิษฐ์ 4) การใช้ปัญญาประดิษฐ์อย่างมีวิจารณญาณ 5) ทัศนคติต่อการใช้ปัญญาประดิษฐ์ และตัวแปรตามคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามการรับรู้ของนักศึกษาวัดจากเกรดเฉลี่ยสะสม (GPA) และผลสัมฤทธิ์ตามการรับรู้ของตนเองตามกรอบ TAM ซึ่งเป็นผลที่เกิดขึ้นจากพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง กรอบแนวคิดนี้ตั้งอยู่บนสมมติฐานว่า นักศึกษาพยาบาลที่รับรู้ว่าปัญญาประดิษฐ์ มีประโยชน์ต่อการเรียนสูง และใช้งานได้ง่ายจะมีพฤติกรรมการใช้ปัญญาประดิษฐ์ที่สม่ำเสมอและมีคุณภาพ นำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น สรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยได้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ที่มุ่งศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามการรับรู้ของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2/2568 จำนวนทั้งสิ้น 196 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2/2568 จำนวน 125 คน คำนวณขนาดตัวอย่างโดยใช้โปรแกรม G*Power สำหรับการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติ (α) เท่ากับ 0.05 อำนาจการทดสอบ (Power of test) เท่ากับ .95 และกำหนดค่า Effect Size 0.3 ขนาดกลางตาม Cohen[9] ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำ 115 คน จากนั้นเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 10 เพื่อชดเชยการสูญเสียข้อมูล (Attrition rate) ทำให้ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม 125 คน ซึ่งเพียงพอสำหรับการวิเคราะห์สถิติสหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's correlation) จากนั้นคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) ตามสัดส่วนของนักศึกษาแต่ละชั้นปี และทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยจัดทำรายชื่อนักศึกษาของแต่ละชั้นปีจากระบบทะเบียนของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำหนดหมายเลขลำดับให้กับนักศึกษาแต่ละคนตามรหัสนักศึกษา ใช้วิธีการสุ่มโดยอาศัยวงล้อสุ่ม (Random wheel) เพื่อคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยให้แต่ละหมายเลขมีโอกาสถูกเลือกอย่างเท่าเทียมกัน ผู้วิจัยดำเนินการสุ่มรายชื่อจนได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างครบตามที่กำหนดในแต่ละชั้นปี

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลแบบเลือกตอบ (Check list) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปี เกรดเฉลี่ยสะสม (GPA) ความถี่ในการใช้ปัญญาประดิษฐ์ และโปรแกรมของปัญญาประดิษฐ์ที่ใช้

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการเรียน เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการเรียน[8] ประกอบด้วยข้อคำถามเชิงบวกจำนวน 25 ข้อ ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ประกอบด้วยด้านความถี่และรูปแบบการใช้ปัญญาประดิษฐ์ มีจำนวน 5 ข้อ ด้านการใช้ปัญญาประดิษฐ์ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ มีจำนวน 7 ข้อ ด้านทักษะการใช้ปัญญาประดิษฐ์มีจำนวน 5 ข้อ ด้านการใช้ปัญญาประดิษฐ์อย่างมีวิจารณญาณ มีจำนวน 4 ข้อ และด้านทัศนคติต่อการใช้ปัญญาประดิษฐ์ 4 ข้อ โดยลักษณะคำตอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ 1=น้อยที่สุด ถึง 5=มากที่สุด โดยให้ผู้ตอบเลือกตอบเพียง 1 ข้อในแต่ละข้อคำถาม ซึ่งสะท้อนพฤติกรรมการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในช่วงระยะเวลา 1 เดือนที่ผ่านมา

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามการรับรู้ เป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามการรับรู้

ของนักศึกษา โดยเป็นแบบประเมินตนเอง (Self-report) จำนวน 24 ข้อ ครอบคลุม 3 ด้าน ได้แก่ ด้านผลการเรียน จำนวน 6 ข้อ ด้านพฤติกรรมการเรียน จำนวน 9 ข้อ และด้านความสามารถในการเรียนรู้ จำนวน 9 ข้อ โดยลักษณะคำตอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ 1=น้อยที่สุด ถึง 5=มากที่สุด โดยมีเกณฑ์การแปลผลคะแนน[10] ดังนี้

คะแนน 1.00-1.50 หมายถึง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด
คะแนน 1.51-2.50 หมายถึง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับน้อย
คะแนน 2.51-3.50 หมายถึง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนน 3.51-4.50 หมายถึง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับมาก
คะแนน 4.51-5.00 หมายถึง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของแบบสอบถามโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย อาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญด้านสถิติ 1 ท่าน อาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการใช้ปัญญาประดิษฐ์ 1 ท่าน และอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล 1 ท่าน โดยประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัยด้วยดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of item-objective congruence: IOC) พบว่าข้อคำถามทุกข้อมีค่า IOC มากกว่า 0.67 จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) พบว่าแบบสอบถามการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการเรียนมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 และแบบสอบถามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามการรับรู้ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 แสดงให้เห็นว่าเครื่องมือมีคุณภาพและสามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลได้

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ได้รับการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ จากคณะอนุกรรมการอนุกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เลขที่ BRU 090/2569 ผู้วิจัยได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ขั้นตอนการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ และสิทธิของผู้เข้าร่วมวิจัยผ่านแบบสอบถามออนไลน์ โดยผู้เข้าร่วมต้องแสดงความยินยอมก่อนเข้าร่วมการวิจัย ทั้งนี้ ผู้เข้าร่วมสามารถปฏิเสธหรือถอนตัวจากการวิจัยได้ทุกเมื่อโดยไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อการเรียนหรือสวัสดิภาพของตน ข้อมูลทั้งหมดถูกเก็บรักษาเป็นความลับและนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวมเท่านั้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ภายหลังได้รับอนุมัติจากคณะพยาบาลศาสตร์ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนมีนาคม-เมษายน พ.ศ. 2569 โดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ผ่าน Google forms ซึ่งประกอบด้วยเอกสารชี้แจงและแบบแสดงความยินยอมก่อนเข้าสู่แบบสอบถาม ลิงก์แบบสอบถามถูกเผยแพร่ผ่านช่องทางสื่อสารของนักศึกษาแต่ละ ชั้นปี และเปิดให้ตอบแบบสอบถามเป็นเวลา 1 สัปดาห์ เมื่อสิ้นสุดการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล คัดกรองแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก และนำข้อมูลที่สมบูรณ์ไปวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายข้อมูลส่วนบุคคล ระดับการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิเคราะห์ด้วยสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient)

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 88.80 และเพศชาย จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 11.20 ด้านอายุ กลุ่มตัวอย่างมีอายุเฉลี่ย 20 ปี 3 เดือน (SD=1.73) โดยกลุ่มอายุ 19 ปี มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.00 รองลงมาคืออายุ 21 ปี ร้อยละ 28.00 และอายุ 20 ปี ร้อยละ 24.80 ตามลำดับ ด้านชั้นปีที่ศึกษา นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.00 (n=45) ด้านเกรดเฉลี่ยสะสม (GPA) กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ย 3.19 (SD=0.28) โดยมีค่าต่ำสุด 2.56 และสูงสุด 3.86 ด้านเครื่องมือปัญญาประดิษฐ์ที่ใช้ในการเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ รวมทั้งหมด 387 รายการ) พบว่า ChatGPT เป็นเครื่องมือที่มีการใช้มากที่สุด จำนวน 124 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 32.04 รองลงมาคือ Google Gemini จำนวน 101 ครั้ง ร้อยละ 26.10 และ NotebookLM จำนวน 69 ครั้ง ร้อยละ 17.83 ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 85.60 ใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการเรียนมากกว่า 3 ครั้งต่อสัปดาห์ ขณะที่ร้อยละ 14.40 ใช้น้อยกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์

ส่วนที่ 2 ระดับการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการเรียนของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์

ผลการวิเคราะห์ระดับการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการเรียนของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก (Mean=4.05, SD=0.50) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านทัศนคติต่อการใช้ปัญญาประดิษฐ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (Mean=4.12, SD=0.59) อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือด้านการใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (Mean=4.10, SD=0.57) ด้านทักษะการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (Mean=4.03, SD=0.64) ด้านความถี่และรูปแบบการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (Mean=4.01, SD=0.60) และด้านการใช้ปัญญาประดิษฐ์อย่างมีวิจารณญาณ (Mean=3.98, SD=0.69) ตามลำดับ โดยทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการใช้ปัญญาประดิษฐ์อย่างน้อย 2-3 ครั้ง ต่อสัปดาห์ (Mean=4.22) และการใช้ปัญญาประดิษฐ์ช่วยทำรายงานและงานที่ได้รับมอบหมาย (Mean=4.20) ในขณะที่ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ได้จากปัญญาประดิษฐ์ (Mean=3.87) และการใช้ปัญญาประดิษฐ์ร่วมกับแหล่งข้อมูลอื่นในการเรียน (Mean=3.69) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการเรียนจำแนกรายด้านและโดยรวม (n=125)

การใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการเรียน	Mean	SD	ระดับ
1. ด้านความถี่และรูปแบบการใช้ปัญญาประดิษฐ์			
1.1 ฉันใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อสนับสนุนการเรียนเป็นประจำ	4.03	0.76	มาก
1.2 ฉันใช้ปัญญาประดิษฐ์อย่างน้อย 2-3 ครั้งต่อสัปดาห์	4.22	0.64	มาก
1.3 ฉันใช้ปัญญาประดิษฐ์หลายรูปแบบ เช่น ค้นข้อมูล สรุป แปลภาษา	3.98	0.82	มาก
1.4 ฉันเลือกใช้ปัญญาประดิษฐ์ที่เหมาะสมกับงานแต่ละประเภท	4.12	0.76	มาก
1.5 ฉันใช้ปัญญาประดิษฐ์ร่วมกับแหล่งข้อมูลอื่นๆ ในการเรียน	3.69	0.84	มาก
ค่าเฉลี่ยด้านที่ 1	**4.01**	**0.60**	**มาก**
2. ด้านการใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อพัฒนาการเรียนรู้			
2.1 ฉันใช้ปัญญาประดิษฐ์ช่วยอธิบายเนื้อหาที่ไม่เข้าใจในทันที	4.14	0.69	มาก
2.2 ฉันใช้ปัญญาประดิษฐ์สรุปเนื้อหาและจัดทำโครงร่างบทเรียน	4.04	0.73	มาก
2.3 ฉันใช้ปัญญาประดิษฐ์ช่วยทำรายงานและงานที่ได้รับมอบหมาย	4.20	0.66	มาก
2.4 ฉันใช้ปัญญาประดิษฐ์ค้นคว้าข้อมูลทางการพยาบาลและวิทยาศาสตร์สุขภาพ	4.16	0.71	มาก
2.5 ฉันใช้ปัญญาประดิษฐ์เตรียมความพร้อมก่อนการสอบ	4.09	0.71	มาก
2.6 ฉันใช้ปัญญาประดิษฐ์ฝึกทำโจทย์และแบบฝึกหัด	4.01	0.72	มาก
2.7 ฉันใช้ปัญญาประดิษฐ์ช่วยวิเคราะห์กรณีศึกษาทางคลินิก	4.07	0.66	มาก
ค่าเฉลี่ยด้านที่ 2	**4.10**	**0.57**	**มาก**
3. ด้านทักษะการใช้ปัญญาประดิษฐ์			
3.1 ฉันสามารถตั้งคำถามกับปัญญาประดิษฐ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.12	0.71	มาก
3.2 ฉันสามารถปรับแต่งคำสั่งให้ปัญญาประดิษฐ์ตอบตรงตามที่ต้องการ	3.94	0.74	มาก
3.3 ฉันสามารถใช้ปัญญาประดิษฐ์ร่วมกับโปรแกรมอื่นๆ ได้	4.01	0.75	มาก
3.4 ฉันสามารถเลือกเครื่องมือปัญญาประดิษฐ์ที่เหมาะกับงานได้	4.00	0.72	มาก
3.5 ฉันมีความมั่นใจในการใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อการเรียน	4.10	0.70	มาก
ค่าเฉลี่ยด้านที่ 3	**4.03**	**0.64**	**มาก**
4. ด้านการใช้ปัญญาประดิษฐ์อย่างมีวิจารณญาณ			
4.1 ฉันตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ได้จากปัญญาประดิษฐ์เสมอ	3.87	0.87	มาก
4.2 ฉันไม่ส่งงานที่ปัญญาประดิษฐ์สร้างโดยไม่ผ่านการตรวจสอบของตนเอง	3.92	0.82	มาก
4.3 ฉันตระหนักถึงข้อจำกัดและความไม่แม่นยำของปัญญาประดิษฐ์	4.05	0.74	มาก
4.4 ฉันใช้ปัญญาประดิษฐ์เป็นเครื่องมือเสริม ไม่ใช่แทนการเรียนรู้ของตนเอง	4.08	0.71	มาก
ค่าเฉลี่ยด้านที่ 4	**3.98**	**0.69**	**มาก**
5. ด้านทัศนคติต่อการใช้ปัญญาประดิษฐ์			
5.1 ฉันเชื่อว่าปัญญาประดิษฐ์เป็นประโยชน์ต่อการเรียนพยาบาล	4.13	0.65	มาก
5.2 ฉันรู้สึกสบายใจในการใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อการเรียน	4.08	0.64	มาก
5.3 ฉันคิดว่าปัญญาประดิษฐ์ช่วยให้การเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น	4.14	0.66	มาก
5.4 ฉันยินดีแนะนำให้เพื่อนใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการเรียน	4.12	0.65	มาก
ค่าเฉลี่ยด้านที่ 5	**4.12**	**0.59**	**มาก**
รวมการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการเรียน (25 ข้อ)	**4.05**	**0.50**	**มาก**

ส่วนที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามการรับรู้ของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์

ผลการวิเคราะห์ระดับการใช้พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามการรับรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก (Mean=3.56, SD=0.62) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านพฤติกรรมการเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (Mean=3.66, SD=0.64) อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือด้านความสามารถในการเรียนรู้ (Mean=3.65, SD=0.67) ซึ่งอยู่ในระดับมากเช่นกัน ส่วนด้านผลการเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (Mean=3.29, SD=0.77) อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ในด้านพฤติกรรมการเรียนคือการวางแผนการเรียนและบริหารเวลาได้ดี (Mean=4.11) และ การฝึกปฏิบัติทักษะพยาบาลอย่างสม่ำเสมอ (Mean=4.05) ในขณะที่ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือการจดจำและนำความรู้ไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Mean=3.06) และการรับรู้ว่า GPA สะท้อนความสามารถที่แท้จริง (Mean=3.17) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามการรับรู้ของนักศึกษาจำแนกรายด้านและโดยรวม (n=125)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามการรับรู้	Mean	SD	ระดับ
1. ด้านผลการเรียน			
1.1 ฉันรับรู้ว่าผลการเรียนของฉันอยู่ในระดับดี	3.44	0.83	ปานกลาง
1.2 ฉันสามารถทำคะแนนสอบได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้	3.31	0.84	ปานกลาง
1.3 ฉันเข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้ดีกว่าก่อนที่จะใช้ปัญญาประดิษฐ์	3.25	0.88	ปานกลาง
1.4 ฉันสามารถจดจำและนำความรู้ไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.06	1.01	ปานกลาง
1.5 ฉันรับรู้ว่า GPA ของฉันสะท้อนความสามารถที่แท้จริง	3.17	0.98	ปานกลาง
1.6 ฉันรู้สึกพึงพอใจกับผลการเรียนในภาคการศึกษาที่ผ่านมา	3.49	0.93	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยด้านที่ 1	**3.29**	**0.77**	**ปานกลาง**
2. ด้านพฤติกรรมการเรียน			
2.1 ฉันตั้งใจเรียนและเข้าชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ	3.46	0.93	ปานกลาง
2.2 ฉันทบทวนบทเรียนหลังเรียนเป็นประจำ	3.22	0.95	ปานกลาง
2.3 ฉันค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมนอกเหนือจากตำราเรียน	3.65	0.82	ปานกลาง
2.4 ฉันวางแผนการเรียนและบริหารเวลาได้ดี	4.11	0.70	มาก
2.5 ฉันส่งงานและรายงานตรงเวลาทุกครั้ง	3.63	0.79	มาก
2.6 ฉันมีส่วนร่วมในการอภิปรายในชั้นเรียน	3.52	0.84	มาก
2.7 ฉันขอความช่วยเหลือจากอาจารย์เมื่อไม่เข้าใจ	3.64	0.83	มาก
2.8 ฉันทำงานกลุ่มร่วมกับเพื่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.67	0.82	มาก
2.9 ฉันฝึกปฏิบัติทักษะพยาบาลอย่างสม่ำเสมอ	4.05	0.75	มาก
ค่าเฉลี่ยด้านที่ 2	**3.66**	**0.64**	**มาก**

ตารางที่ 2 (ต่อ) ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามการรับรู้ของนักศึกษา จำแนกรายด้านและโดยรวม (n=125)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามการรับรู้	Mean	SD	ระดับ
3. ด้านความสามารถในการเรียนรู้			
3.1 ฉันสามารถเชื่อมโยงความรู้ทฤษฎีกับการปฏิบัติได้	3.58	0.76	มาก
3.2 ฉันสามารถคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาทางการพยาบาลได้	3.60	0.78	มาก
3.3 ฉันสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.51	0.82	มาก
3.4 ฉันสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์ใหม่ได้	3.78	0.67	มาก
3.5 ฉันสามารถประเมินสถานการณ์และตัดสินใจทางคลินิกได้	3.74	0.71	มาก
3.6 ฉันสามารถสื่อสารและให้ข้อมูลกับผู้ป่วยได้ดี	3.67	0.75	มาก
3.7 ฉันสามารถทำงานเป็นทีมและประสานงานกับทีมสุขภาพได้	3.58	0.75	มาก
3.8 ฉันสามารถค้นคว้าและประเมินหลักฐานทางวิชาการได้	3.68	0.73	มาก
3.9 ฉันมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ	3.69	0.75	มาก
ค่าเฉลี่ยด้านที่ 3	**3.65**	**0.67**	**มาก**
รวมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามการรับรู้ (24 ข้อ)	**3.56**	**0.62**	**มาก**

ส่วนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามการรับรู้ของนักศึกษา

ผลการวิเคราะห์ระดับการใช้พบว่า การใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการเรียน มีความสัมพันธ์ ทางบวกในระดับสูงกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามการรับรู้ของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r=0.559$, $p<0.001$) ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ พบว่าการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการเรียนไม่มีความสัมพันธ์ กับเกรดเฉลี่ยสะสม (GPA) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=0.119$, $p=0.186$) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามการรับรู้ ก็ไม่มีความสัมพันธ์กับ เกรดเฉลี่ยสะสม (GPA) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เช่นกัน ($r=0.082$, $p=0.363$) ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการรับรู้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของตนเอง และพฤติกรรมการใช้ปัญญาประดิษฐ์ อาจไม่ได้สะท้อนผลการเรียนเชิงปริมาณ (GPA) โดยตรง ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (r) ระหว่างคะแนนรวมการใช้ ปัญญาประดิษฐ์ ในการเรียน คะแนนรวมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามการรับรู้ และเกรดเฉลี่ยสะสม (GPA) (n=125)

ตัวแปร	การใช้ปัญญาประดิษฐ์	ผลสัมฤทธิ์ฯ	เกรดเฉลี่ยสะสม
การใช้ปัญญาประดิษฐ์	1		
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามการรับรู้	0.559**	1	
เกรดเฉลี่ยสะสม	0.119	0.082	1

การอภิปรายผล

วัตถุประสงค์ที่ 1 ระดับการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการเรียนของนักศึกษาพยาบาล ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพยาบาลมีการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก (Mean=4.05) ทุกรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านทัศนคติต่อการใช้ปัญญาประดิษฐ์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (Mean=4.12) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่านักศึกษามีความเชื่อมั่นและเห็นคุณค่าของปัญญาประดิษฐ์ต่อกระบวนการเรียนรู้ในวิชาชีพพยาบาลในระดับสูง นอกจากนี้ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการใช้อปัญญาประดิษฐ์อย่างมีวิจารณญาณ (Mean=3.98) ซึ่งยังคงอยู่ในระดับมาก แต่สะท้อนว่านักศึกษาอาจต้องการพัฒนาทักษะการประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลจากปัญญาประดิษฐ์ให้มากขึ้น ผลดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของจุฬารัตน์ บุษบงก์[5] ที่ศึกษานักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ พบว่า นักศึกษาที่เคยใช้ปัญญาประดิษฐ์มีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 97.7 โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกใช้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ปัจจัยการรับรู้ประโยชน์ในการใช้งาน ความง่ายในการใช้งาน ความสามารถของปัญญาประดิษฐ์ และปัจจัยทางสังคม สอดคล้องกับการศึกษาของวรประภา นาควัชระ และคณะ[7] ที่พบว่านักศึกษามีอัตราการใช้ ChatGPT ในงานวิชาการอยู่ในระดับสูง อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยในต่างประเทศของ Zawacki-Richter et al.[11] ที่วิเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับปัญญาประดิษฐ์ในอุดมศึกษา 146 ชิ้น พบว่านักศึกษาทั่วโลกยอมรับและใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อการเรียนรู้ในระดับที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ผลการวิจัยนี้อธิบายได้ด้วยทฤษฎีการยอมรับเทคโนโลยี (TAM) ของ Davis[8] ที่อธิบายว่าเมื่อบุคคลรับรู้ว่าเทคโนโลยีมีประโยชน์ และใช้งานได้ง่ายจะนำไปสู่พฤติกรรมการใช้งานที่เพิ่มมากขึ้น นักศึกษาพยาบาลซึ่งต้องเผชิญกับปริมาณความรู้ทางคลินิกจำนวนมากจึงรับรู้ว่าปัญญาประดิษฐ์เป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์สูงในการสรุปเนื้อหา ค้นคว้าข้อมูลทางการพยาบาล วิเคราะห์กรณีศึกษาทางคลินิก และเตรียมตัวสอบ สอดคล้องกับ Holmes et al.[12] ที่พบว่าผู้เรียนในยุคดิจิทัลหันมาใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้อย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะระบบที่ตอบสนองความต้องการเฉพาะบุคคล ที่น่าสนใจคือด้านทัศนคติต่อการใช้ปัญญาประดิษฐ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Luckin et al.[13] ที่พบว่านักศึกษาในระดับอุดมศึกษามีทัศนคติเชิงบวกต่อการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการเรียนรู้ เนื่องจากรับรู้ว่าเทคโนโลยีช่วยขยายขีดความสามารถในการเรียนและเปิดโอกาสการเข้าถึงข้อมูลได้ตลอดเวลา อีกทั้งยังสอดคล้องกับการศึกษาของ Chien et al.[14] ที่พบว่านักศึกษาที่มีทัศนคติเชิงบวกต่อปัญญาประดิษฐ์มีแนวโน้มที่จะใช้งานอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพมากกว่า อย่างไรก็ตามในด้านการใช้ปัญญาประดิษฐ์อย่างมีวิจารณญาณที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดนั้น สะท้อนให้เห็นถึงประเด็นที่ Holmes & Miao[15] ให้เสนอแนะไว้ว่า การใช้ปัญญาประดิษฐ์โดยขาดการคิดวิเคราะห์อาจก่อให้เกิดปัญหาด้านความซื่อสัตย์ทางวิชาการและการพึ่งพาเทคโนโลยีโดยไม่พัฒนาทักษะตนเอง

วัตถุประสงค์ที่ 2 ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาล ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามการรับรู้ของนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก (Mean=3.56) โดยด้านพฤติกรรมการเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (Mean=3.66) รองลงมาคือ ด้านความสามารถในการเรียนรู้ (Mean=3.65) และด้านผลการเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (Mean=3.29) อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่านักศึกษารับรู้ว่าตนเองมีพฤติกรรมการเรียนและความสามารถในการเรียนรู้ที่ดี แต่ยังไม่มั่นใจนักในด้านผลสัมฤทธิ์เชิงวัดผลที่เป็นรูปธรรม ผลดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดการรับรู้สมรรถนะตนเอง (Self-Efficacy Theory) ของ Bandura[16] ที่ชี้ว่าบุคคลที่มีการรับรู้สมรรถนะตนเองสูงมักประเมินผลงาน

ของตนเอง ในเชิงบวกและมีแรงจูงใจในการเรียนรู้ที่ดีกว่า นักศึกษาพยาบาลที่ผ่านการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริงจะมีการรับรู้สมรรถนะที่เพิ่มขึ้นเมื่อสามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จ สอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในด้านพฤติกรรมการเรียนคือการวางแผนการเรียนและบริหารเวลาได้ดี (Mean=4.11) และการฝึกปฏิบัติทักษะพยาบาลอย่างสม่ำเสมอ (Mean=4.05) ที่น่าสังเกตคือด้านผลการเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดและอยู่เพียงในระดับปานกลาง โดยเฉพาะข้อที่ว่าการจดจำและนำความรู้ไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Mean=3.06) และการรับรู้ว่า GPA สะท้อนความสามารถที่แท้จริง (Mean=3.17) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kruger & Dunning[17] ที่อธิบายปรากฏการณ์ที่บุคคลมักประเมินความสามารถตนเองสูงหรือต่ำกว่าความเป็นจริง ทั้งนี้อาจเกิดจากความท้าทายของหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ที่มีเนื้อหาทางคลินิกจำนวนมากและต้องการทักษะการถ่ายโอนความรู้จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติในระดับสูง นอกจากนี้ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยของนิพันธ์ ประวัติเจริญวิทย์ และคณะ[6] ที่ศึกษานักศึกษาสาขาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ พบว่านักศึกษาที่ใช้ AI ในการเรียนรับรู้ว่าตนเองมีความสามารถทางการเรียนในระดับสูง และสอดคล้องกับงานวิจัยในต่างประเทศของ Baker[18] ที่พบว่าการใช้ระบบการเรียนรู้แบบปรับตัวด้วยปัญญาประดิษฐ์ช่วยเพิ่มแรงจูงใจและการรับรู้สมรรถนะตนเองของผู้เรียนได้อย่างมีนัยสำคัญ รวมถึงระบบผู้ช่วยสอนอัจฉริยะช่วยเพิ่มความเชื่อมั่นของผู้เรียนในศักยภาพของตนเอง

วัตถุประสงค์ที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ปัญญาประดิษฐ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามการรับรู้ ผลการวิจัยพบว่า การใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามการรับรู้ของนักศึกษา ($r=0.559$, $p<0.001$) ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานการวิจัย ค่า $r=0.559$ ที่อยู่ในระดับสูงตามเกณฑ์ของ Cohen[9] บ่งชี้ว่ายิ่งนักศึกษามีการใช้ปัญญาประดิษฐ์อย่างหลากหลายและมีคุณภาพมากขึ้น ก็จะยิ่งรับรู้ถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นตามไปด้วย ผลดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิพันธ์ ประวัติเจริญวิทย์ และคณะ[6] ที่พบว่านักศึกษาที่ใช้ ChatGPT ร่วมกับการเรียนวิชาคณิตศาสตร์มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่ากลุ่มที่เรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญ และสอดคล้องกับงานวิจัยของจุฬารัตน์ บุษบงก์[5] ที่พบว่า ปัจจัยการรับรู้ประโยชน์ในการใช้งาน ความง่ายในการใช้งาน ความสามารถของปัญญาประดิษฐ์ และปัจจัยทางสังคม ส่งผลต่อการเลือกใช้ปัญญาประดิษฐ์อยู่ในระดับมาก สะท้อนถึงความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างการรับรู้ประโยชน์ของ AI กับการเรียนรู้ของนักศึกษาในระดับสากล ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ Baker[18] ที่แสดงให้เห็นว่าระบบการเรียนรู้แบบปรับตัวด้วยปัญญาประดิษฐ์ช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้เฉลี่ยร้อยละ 20-30 เมื่อเปรียบเทียบกับการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม และสอดคล้องกับ Koedinger จาก Carnegie Mellon University ที่พบว่าระบบผู้ช่วยสอนอัจฉริยะสามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้สูงถึงร้อยละ 20-30 ความสัมพันธ์ทางบวกนี้อาจอธิบายได้ด้วยกลไกการเรียนรู้หลายประการ ประการแรกทฤษฎี Zone of Proximal Development ของ Vygotsky[19] อธิบายว่าปัญญาประดิษฐ์ทำหน้าที่เป็นนักสอนพิเศษดิจิทัล ที่ให้การสนับสนุนเฉพาะบุคคลได้ตลอด 24 ชั่วโมง ช่วยให้นักศึกษาสามารถพัฒนาศักยภาพเกินกว่าขอบเขตที่ตนสามารถทำได้คนเดียว โดยเฉพาะในด้านการวิเคราะห์กรณีศึกษาทางคลินิกและการทบทวนเนื้อหาที่ซับซ้อน ประการที่สอง แนวคิด Personalized learning ของ Russell[20] ที่ชี้ว่าปัญญาประดิษฐ์สามารถปรับรูปแบบการตอบสนองให้ตรงกับความต้องการเฉพาะของผู้เรียนแต่ละคน ซึ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ได้อย่างมีนัยสำคัญ ประการที่สาม ทฤษฎีการยอมรับ

เทคโนโลยี (TAM) ของ Davis[8] อธิบายว่าเมื่อนักศึกษารับรู้ว่าปัญญาประดิษฐ์มีประโยชน์และใช้งานง่าย พฤติกรรมการใช้งานที่เพิ่มขึ้นย่อมนำไปสู่ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ดีขึ้นตามไปด้วย อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยที่น่าสนใจอย่างยิ่งคือ ทั้งการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (r=0.119, p=0.186) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามการรับรู้ (r=0.082, p=0.363) ต่างไม่มีความสัมพันธ์กับเกรดเฉลี่ยสะสม (GPA) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลนี้ชี้ให้เห็นปรากฏการณ์สำคัญสองประการ ประการแรก การรับรู้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของตนเองอาจไม่ตรงกับผลการเรียนเชิงปริมาณที่วัดด้วย GPA สอดคล้องกับปรากฏการณ์ Dunning-Kruger Effect[17] ที่อธิบายว่าบุคคลมักประเมินความสามารถตนเองสูงหรือต่ำกว่าความเป็นจริง ประการที่สอง การใช้ปัญญาประดิษฐ์อาจส่งผลต่อการรับรู้ความสามารถในเชิงอัตวิสัย มากกว่าผลการเรียนเชิงปริมาณโดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวรประภา นาควัชระ และคณะ[7] ที่พบว่า นักศึกษาที่มีทักษะพื้นฐานสูงอาจมีผลการเรียนลดลงหากพึ่งพาปัญญาประดิษฐ์มากเกินไป สะท้อนให้เห็นถึงความซับซ้อนของความสัมพันธ์ดังกล่าว ปรากฏการณ์ดังกล่าวอาจอธิบายได้ว่าปัญญาประดิษฐ์ช่วยเพิ่มความเชื่อมั่นและการรับรู้ผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา แต่การพัฒนา GPA อย่างเป็นรูปธรรมต้องอาศัยปัจจัยเพิ่มเติมหลายประการ เช่น วิธีการใช้ปัญญาประดิษฐ์อย่างมีวิจารณญาณ ความสม่ำเสมอในการทบทวนและนำความรู้ไปฝึกปฏิบัติ รวมถึงการพัฒนาทักษะการเรียนรู้เชิงลึกที่ไม่ได้พึ่งพาปัญญาประดิษฐ์แต่เพียงอย่างเดียว สอดคล้องกับข้อคิดเห็นของ Selwyn จาก Monash University ที่ระบุว่าการนำปัญญาประดิษฐ์มาใช้ในห้องเรียนควรเป็นในลักษณะ "เสริมสร้าง" ไม่ใช่ "แทนที่" กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Zhong et al.[21] ที่พบว่าการใช้ปัญญาประดิษฐ์แบบสร้างสรรค์ อย่างมีประสิทธิภาพต้องอาศัยทักษะการตั้งคำถาม และการประเมินผลลัพธ์ที่มีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะด้านการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านนโยบายและการบริหารผู้บริหารคณะพยาบาลศาสตร์ควรกำหนดนโยบาย การใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการเรียนการสอนที่ชัดเจน ส่งเสริมการใช้อย่างมีจริยธรรม และมีประสิทธิภาพ โดยเน้นว่าปัญญาประดิษฐ์เป็นเครื่องมือเสริมการเรียนรู้ ไม่ใช่สิ่งทดแทนความพยายามของผู้เรียน เนื่องจากผลการวิจัยแสดงว่าการใช้ปัญญาประดิษฐ์มีความสัมพันธ์ กับการรับรู้ผลสัมฤทธิ์ แต่ไม่ได้สัมพันธ์กับ GPA โดยตรง

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนควรออกแบบกิจกรรมที่บูรณาการปัญญาประดิษฐ์อย่างสร้างสรรค์ เน้นการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์การตรวจสอบความถูกต้อง ของข้อมูลจากปัญญาประดิษฐ์ก่อนนำไปใช้ทางคลินิก และการใช้อย่างมีวิจารณญาณ เพื่อให้ GPA สะท้อนความสามารถที่แท้จริงมากขึ้น

3. ด้านการพัฒนานักศึกษา ควรจัดอบรมทักษะการใช้ปัญญาประดิษฐ์ อย่างมีประสิทธิภาพและมีจริยธรรม โดยเฉพาะการฝึกใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้เชิงลึก ซึ่งผลการวิจัย พบว่าสัมพันธ์กับการรับรู้ผลสัมฤทธิ์สูงสุด และควรส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถประเมินผลการเรียนรู้ตนเองได้อย่างถูกต้องตรงตามความเป็นจริง

ข้อเสนอแนะด้านการวิจัยในอนาคต

1. ควรศึกษาตัวแปรกำกับ และตัวแปรแทรก ที่อาจส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ปัญญาประดิษฐ์กับ GPA เช่น ประเภทของปัญญาประดิษฐ์ที่ใช้ วิธีการใช้ ความถี่ ทักษะดิจิทัล และแรงจูงใจในการเรียน

2. ควรศึกษาโดยใช้รูปแบบวิจัยผสมผสาน เพื่อเข้าใจกระบวนการและเหตุผลที่ทำให้การรับรู้ผลสัมฤทธิ์ ไม่ตรงกับ GPA รวมถึงสาเหตุที่การใช้ปัญญาประดิษฐ์ไม่ส่งผลต่อ GPA โดยตรง

3. ควรทำการวิจัยในกลุ่มตัวอย่างที่กว้างขึ้น ครอบคลุมสถาบันพยาบาลหลายแห่ง และใช้การติดตามในระยะยาว เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือ และความสามารถในการสรุปอ้างอิงของผลการวิจัย

4. ควรออกแบบการศึกษาเชิงทดลองหรือกึ่งทดลอง เพื่อทดสอบโปรแกรมส่งเสริมการใช้ปัญญาประดิษฐ์อย่างมีวิจารณญาณ และติดตามผลต่อ GPA จริงเพื่อสร้างหลักฐานเชิงประจักษ์ที่แข็งแกร่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

1. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. แผนปฏิบัติการด้านปัญญาประดิษฐ์แห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (พ.ศ. 2565-2570). ปทุมธานี: สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ; 2565.
2. ชัย วุฒิวิวัฒน์ชัย, ธีรวุฒิ ธงคภักดิ์. รายงานผลการดำเนินงานแผนปฏิบัติการด้านปัญญาประดิษฐ์แห่งชาติ. ปทุมธานี: สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ; 2566.
3. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. นโยบาย อว. for AI: AI for Education, AI Workforce Development, AI Innovation. กรุงเทพฯ: กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม; 2567.
4. กระทรวงศึกษาธิการ. กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวง อว. และ Microsoft ร่วมขับเคลื่อนโครงการ THAI Academy–AI in Education [อินเตอร์เน็ต]. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ; 2568 [เข้าถึงเมื่อ 2569 มิถุนายน 25]. Available from: https://news.microsoft.com/th-th/2025/06/09/ministry-of-education-mhesi-and-microsoft-join-forces-to-transform-thai-education-with-ai-th/
5. จุฬารัตน์ บุษบงก์. การศึกษาพฤติกรรมการใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ. วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย (สพบท.). 2568;7(4):91-105.
6. นิพันธ์ ประวัติเจริญวิทย์, สมภพ ทองปลิว, ศรีอัมพร เร่บ้านเกาะ. ผลของการใช้ ChatGPT ร่วมกับการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ในระดับปริญญาตรี. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2567;47(2):192-204.
7. วรประภา นาควัชระ, ธนะพงษ์ โพธิปิติ, ธานีชัย วัฒน์. Experimenting with Generative AI: Does ChatGPT Really Increase Everyone's Productivity. ฐานเศรษฐกิจ. 2567 มี.ค. 14-16;3974.
8. Davis FD. Perceived usefulness, perceived ease of use, and user acceptance of information technology. MIS Q. 1989;13(3):319-40. doi:10.2307/249008.
9. Cohen J. Statistical Power Analysis for the Behavioral Sciences. 2nd ed. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates; 1988.
10. บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น; 2554.

11. Zawacki-Richter O, Marín VI, Bond M, Gouverneur F. Systematic review of research on artificial intelligence applications in higher education: Where are the educators? Int J Educ Technol High Educ. 2019;16(1):39. doi:10.1186/s41239-019-0171-0.
12. Holmes W, Bialik M, Fadel C. Artificial intelligence in education: Promises and implications for teaching and learning. Boston: Center for Curriculum Redesign; 2019.
13. Luckin R, Holmes W, Griffiths M, Forcier LB. Intelligence unleashed: An argument for AI in education. London: Pearson Education; 2016.
14. Chien SY, Hwang GJ, Jong MSY. Effects of peer assessment within the context of spherical video-based virtual reality on EFL students' English-speaking performance and learning perceptions. Comput Educ. 2020;148:103808. doi:10.1016/j.compedu.2019.103808.
15. Holmes W, Miao F. Guidance for generative AI in education and research. Paris: UNESCO; 2023. doi:10.54675/PCSP7350.
16. Bandura A. Social foundations of thought and action: A social cognitive theory. Englewood Cliffs (NJ): Prentice-Hall; 1986.
17. Kruger J, Dunning D. Unskilled and unaware of it: How difficulties in recognizing one's own incompetence lead to inflated self-assessments. J Pers Soc Psychol. 1999;77(6):1121-34. doi:10.1037/0022-3514.77.6.1121.
18. Baker RS. Artificial intelligence in education and implications for its future. In: Zawacki-Richter O, Marín VI, Bond M, Gouverneur F, editors. Systematic reviews in educational research. Cham: Springer; 2020. p.87-110. doi:10.1007/978-3-658-27602-7_5.
19. Vygotsky LS. Mind in society: The development of higher psychological processes. Cambridge (MA): Harvard University Press; 1978.
20. Russell S, Norvig P. Artificial intelligence: A modern approach. 4th ed. Hoboken (NJ): Pearson; 2021.
21. Zhong Y, Rosli MS. Generative artificial intelligence in higher education: Opportunities, challenges, and future directions. Int J Acad Res Prog Educ Dev. 2025;14(3). doi:10.6007/IJARPED/v14-i3/25813.